

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060107

PROTOKOLL
2024-12-04
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 2
Mål nr ÖP 13370-24

RÄTTEN

Hovrättsråden Karin Wistrand, Johan Svensson (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd) och Caroline Hedvall Klostermark, referent, samt tekniska rådet Ewa Andrén Holst

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden Jennifer Jarebro

PARTER

Klagande

Helios Nordic Energy AB, 559214-9388
Riddargatan 23A
114 57 Stockholm

Motpart

Drift- och servicenämnden i Hallsbergs kommun
694 80 Hallsberg

SAKEN

Avvisat överklagande; nu fråga om undanröjande och återförvisning m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2024-10-11 i mål nr P 5195-24

Målet föredras och följande antecknas.

Helios Nordic Energy AB ansökte om bygglov för tre transformatorer på fastigheten X i Hallsbergs kommun. I ansökan hänvisade bolaget till ett bilagt yrkande där bolaget anförde att transformatorerna, som betjänar en solcellspark, inte var bygglovspliktiga. Bolaget utvecklade skälen för sin ståndpunkt med tämligen omfattande hänvisning till praxis och lagförarbeten m.m.

Dok.Id 2143151

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

Drift- och servicenämnden i Hallsbergs kommun beviljade den 24 april 2024 bygglov för nybyggnad av tre stycken transformatorstationer på fastigheten X. Av beslutet framgår inte att nämnden har tagit ställning till frågan om bygglov krävs.

Helios Nordic Energy AB överklagade till Länsstyrelsen i Örebro län och yrkade att nämndens beslut skulle ändras på så sätt att ansökan om bygglov i stället avvisades. Bolaget anförde att bolaget hos nämnden i första hand yrkat att bygglovsansökan skulle avvisas eftersom det enligt bolaget inte krävs bygglov för att uppföra transformatorerna, att det yrkandet vidhölls och att bolaget hade rätt att få en prövning av frågan om lovplikten.

Länsstyrelsen avvisade bolagets överklagande med motiveringen att beslutet inte hade gått bolaget emot. Efter att bolaget överklagat till mark- och miljödomstolen, avslog domstolen bolagets överklagande dit.

Helios Nordic Energy AB har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom liksom nämndens beslut och avvisa bygglovsansökan. Bolaget har anført att bolaget tydligt yrkat att frågan om lovplikten ska prövas och att ansökan därför i första hand ska avvisas. Att förstahandsyrkandet om avvisning inte har prövats innebär att nämndens beslut har gått bolaget emot. Det finns starka ändamålsskäl för att pröva ett yrkande om att lov inte krävs inom ramen för en bygglovsprocess och det finns inte något lagligt hinder mot att göra det. Det enda sättet för ett bolag att få lovplikten prövad är att ansöka om lov, yrka på avvisning och därigenom få frågan prövad. Begreppet ”transformatorstation” är inte definierat i plan- och bygglagstiftningen och det har inte prövats i praxis. Bolagets ansökan avser bygglov för utomhusbetjänade transformatorer i en solcellspark och de utgör enligt bolagets uppfattning inte transformatorstationer i den mening som avses i plan- och byggförordningen (2011:338).

Mark- och miljööverdomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas 2024-12-04)

1. Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.
2. Mark- och miljööverdomstolen undanröjer mark- och miljödomstolens dom och länsstyrelsens beslut och återförvisar ärendet till länsstyrelsen för fortsatt behandling.

Skälen för beslutet

Mark- och miljööverdomstolen finner skäl att ge prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Mark- och miljööverdomstolen har tidigare uttalat att det finns starka ändamålsskäl för att pröva ett yrkande om att förklara att lov inte krävs inom ramen för en bygglovsprocess och att det inte heller finns några lagliga hinder mot att göra det (se rättsfallet MÖD 2019:25 med där angivna hänvisningar). Nämnden har i detta fall inte bedömt frågan om bygglov över huvud taget krävs, trots att det har stått klart att bolaget velat få den frågan prövad i första hand. Nämndens beslut får därför anses ha gått bolaget emot och bolaget har därmed haft rätt att genom sitt överklagande till länsstyrelsen få frågan om bygglovsplikten prövad. Det var därmed fel av länsstyrelsen att avvisa bolagets överklagande. Med hänsyn till instansordningens princip ska såväl mark- och miljödomstolens dom som länsstyrelsens avvisningsbeslut undanröjas och ärendet återförvisas till länsstyrelsen för fortsatt behandling.

Avgörandet får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

Jennifer Jarebro

Protokollet uppvisat/